

دانشگاه علوم پزشکی بابل

دانشکده پرستاری و مامایی فاطمه زهرا(س)رامسر

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته پرستاری سالمندی

عنوان:

اثر بخشی آموزش خانواده محور بر بارمراقبتی و اضطراب مراقبان سالمندان مبتلا به دیابت نوع دو

اساتیدراهنما:

خانم نسرين نوابی

مربی گروه آموزش سلامت جامعه ، پرستاری سالمندان و کودکان

دکتر عباس شمسعلی نیا

دانشیار گروه آموزش پرستاری داخلی - جراحی

نگارش:

موسی کوهساری

دی ماه ۱۴۰۰

شماره ثبت پایان نامه: ۱۲۱

## چکیده فارسی

### اثر بخشی آموزش خانواده محور بر بار مراقبتی و اضطراب مراقبان سالمندان مبتلا به دیابت نوع دو

**زمینه و هدف:** دیابت نوع دو به عنوان شایعترین بیماری مزمن در سراسر جهان شناخته شده است و خانواده به عنوان موثرترین نهاد اجتماعی، دائماً با بیمار در ارتباط نزدیک است. مطالعه‌ی حاضر با هدف تعیین تاثیر برنامه‌های خود مراقبتی خانواده محور بر بار مراقبتی و اضطراب مراقبان بیماران سالمند مبتلا به دیابت نوع دو در شهرستان بهشهر انجام شده است.

**روش:** در این مطالعه کارآزمایی بالینی، ۹۲ بیمار مبتلا به دیابت نوع دو در بیمارستان خاتم الانبیا شهر بهشهر با روش تصادفی ساده در دو گروه آزمون و کنترل وارد مطالعه شدند. مداخله بصورت آموزش خانواده محور با حضور بیمار و یکی از اعضای خانواده بیمار به مدت یک ماه انجام شد. از ابزار جمعیت شناختی و پرسشنامه بار مراقبتی و اضطراب اشپیل برگر برای مراقبان سالمندان به روش مصاحبه فردی قبل و بعد از مداخله در دو گروه استفاده شد. نتایج با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل داده قرار گرفت.  $P < 0/5$  معنی دار در نظر گرفته شد.

**نتایج:** نتایج مطالعه نشان داد اختلاف معنی دار آماری بین دو گروه از نظر میانگین نمره‌ی اضطراب و بار مراقبتی قبل و بعد از آموزش وجود نداشت ( $P > 0/05$ )؛ اما تفاوت معنی داری بین میانگین نمرات شاخص های فوق بین دو گروه در بعد از مداخله دیده شد ( $P = 0/0001$ ). این نتایج در گروه کنترل قبل و بعد از مداخله مشاهده نشد ( $P = 0/97$ ). همچنین بین ویژگی‌های فردی مانند نوع شغل، سطح تحصیلات، وضعیت تاهل و نوع نسبت با بیمار و میزان اضطراب و بار مراقبتی مراقبان بیمار اختلاف معنی داری وجود نداشت.

**نتیجه گیری:** نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که برنامه‌های آموزشی مراقبت برای بیماران و مراقبان خانوادگی سبب کاهش بار مراقبتی مراقبی بیماران شده است. لذا بکارگیری چنین برنامه‌هایی باید به عنوان ابزاری مهم در کاهش اضطراب و بار مراقبت مراقبان، مورد توجه ارائه دهندگان خدمات بهداشتی قرار گیرد.

**کلید واژه:** دیابت نوع دو، خود مراقبتی، آموزش خانواده محور، سالمند، بار مراقبت، مراقبان خانوادگی

## **The effectiveness of family education on the care and anxiety of elderly who are suffering from type 2 diabetes.**

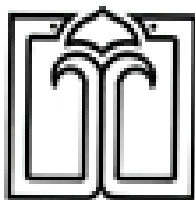
**Background and aim:** one of the challenges in taking care of diabetes patients is to learn how to live with diabetes and control its complications. This study is the effect of self-care on anxiety and caring the type 2 elderly diabetes based on family oriented.

**Method:** This observational study was done on 92 elderly patients suffering from type 2 diabetes referred to the Khatamol-Anbia hospital with their family caregivers who were taking care of them which was accidentally and easily accessible. The samples were classified into two groups of test and control. Datas were gathered by CBI care questioner and Spielberge anxiety questioner following individual interview method. The data analysed with SPSS software, version 16, descriptive and inferential statistics were taken on the level of 0/05.

**Results:** the results of analysis data showed the average and the standard deviation of caring burden and anxiety decreased into two groups( in order of before instruction  $96/54 \pm 3/65$  and  $121/30 \pm 5/60$ ; after instruction  $61/8 \pm 4/73$  and  $4/57 \pm 79/67$  respectively). There was significant difference in the average and the standard deviation of caring burden and anxiety between two groups after the intervention ( $P = 0.0001$ ). while in the control group there was no statistically significant difference before and after the intervention ( $P = 0.97$ ).Moreover, the findings of this study showed that there is no significant difference between individual characteristics such as job satisfaction, level of education, marital status and caregiver- patient relationship with the level of anxiety and care burden caregivers.

**Conclusion:** the findings of the research show that the educational programs for caregivers can increase their knowledge and the skills and prepare them for the better care managing. These programs can be used as an useful tool in reducing anxiety and burden on caregivers for healthcare providers.

**Keywords:** type 2 diabetes, caregiving, family oriented education, elderly, care burden, family caregiv



**Babol University of Medical Science School of Medicine  
Ramsar Fatemeh Zahra School Of Nursing and Midwifery**

**Tesis for receiving Master's Degree**

**In field of Elderly nursing**

**Title:**

**The effectiveness of family education on the care and anxiety of elderlies  
who are suffering from type 2 diabetes**

**Supervised by**

**Mrs. Nasrin Navabi**

**Instructor of Nursing Department, Babol University of Medical Sciences**

**Dr. Abas Shamsalinia**

**Associate Professor of Nursing Department, Babol University of Medical  
Sciences**

**Presented by**

**Moosa Kouhsari**